UITVOERINGSPROGRAMMA 2021
GEZOND LEVEN, GOED LEVEN
OSS

Gezondheid draait om veerkracht: het vermogen om te kunnen gaan met veranderingen in de lichamelijke en geestelijke conditie.

GEZONDE LEEFSTIJL

ACTIVITEITEN

ZOÖNOSE

ACTIVITEITEN

GEZONDHEIDS-VERSCHILLEN VERKLEINEN

ACTIVITEITEN

ALGEMENE VISIE & WERKWIJZE

In het gezondheidsbeleid ‘Gezond leven, goed leven’ 2018-2021 hebben we positieve gezondheid als uitgangspunt benoemd. Positieve gezondheid is je eigen regie kunnen voeren en je kunnen aanpassen aan de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

DOELSTELLING

Gezondheid draait om veerkracht: het vermogen om te kunnen gaan met veranderingen in de lichamelijke en geestelijke conditie.

UITVOERINGSPROGRAMMA

Elk jaar stellen we een uitvoeringsplan op. Hierin geven we aan welke activiteiten we inzetten in gemeente Oss. Hiermee leggen we lokaal accenten en spelen we in op actuele ontwikkelingen. We passen lokaal de landelijke kaders toe, zoals het Nationaal Preventieakkoord, het actieprogramma Kansrijke Start en het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS). We verbinden gezondheid aan het fysieke domein, door vanuit het sociaal domein te participeren in de trajecten van de omgevingsvisie/ het omgevingsplan. De activiteiten passen binnen de doelstellingen van de Global Goals, die de gemeente Oss onderschrijft.

Vooral doelstelling 3: goede gezondheid en welzijn, doel 10: ongelijkheid verminderen en doel 11: duurzame steden en gemeenschappen.
In dit uitvoeringprogramma staan de volgende thema’s:

- gezonde leefstijl;
- zoönose;
- gezondheidsverschillen verkleinen.

Onder andere de GGD Hart voor Brabant, het Sport Expertise Centrum, BrabantZorg, ONS Welzijn, onderwijsinstellingen, de Geestelijke Gezondheidszorg, HALT, verloskundigen, kraamzorgpraktijken, Synchroon, fysiotherapeuten en diëtisten geven uitvoering aan de activiteiten onder de thema’s. Deze preventieve activiteiten raken naast gezondheid ook andere beleidsterreinen, zoals jeugd en onderwijs, groen en milieu, sport en bewegen, welzijn en zorg, veiligheid, werk en inkomen, et cetera.

GEZONDE LEEFSTIJL

DOEL

Het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Het ministerie van VWS stelde een Nationaal Preventieakkoord op. Daarin staan drie thema's benoemd waaraan wordt gewerkt: 1. minder roken en mee-rokers, 2. overgewicht en obesitas terugdringen en 3. problematisch alcoholgebruik tegengaan.
Jaarlijks sterven 35.000 Nederlanders door roken, overgewicht of probleemdrinken. Ze zijn samen de grootste oorzaak van ziekte in Nederland. Door roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken kan de gezondheid van Ossenaren verbeteren. De tijdelijke uitvoeringsgelden vanuit het Rijk om aan deze thema's te werken, vragen we in 2021 aan. En deze koppelen we aan de doelstellingen van het lokale Sportakkoord.

ACTIVITEITEN

Oss is Gezond

In 2021 lanceren we Ossisgezond. Dit zijn webpagina's van gemeente Oss waar inwoners informatie kunnen vinden over een gezond leven. En wat zij daar zelf aan kunnen doen. Hieraan koppelen we kleine campagnes in samenwerking met de GDD HvB, zoals Rookvrije Generatie, IkPas en Stoptober. De GGD HvB adviseert en ondersteunt bij lokale initiatieven bij bijvoorbeeld stoppen met roken en alcohol.

Kind naar gezonder gewicht

De ketenaanpak 'Kind naar gezonder gewicht' heeft als doel het terugdringen van overgewicht/obesitas bij kinderen. Het ongezonde gewicht is een belemmering om een gezond leven te leiden. Op basisscholen voert het SEC beweegtesten uit. Hiermee brengt zij de motorische ontwikkeling van het kind, de klas en de gehele school in kaart. Het SEC en de GGD HvB bespreken in vrijblijvende inloopgesprekken met kinderen en hun ouders het overgewicht en hoe zij dit kunnen voorkomen. Het SEC monitort doorverwijzingen naar beweegactiviteiten en bij zorgvragen naar de centrale hulpverlener binnen de ketenaanpak. De centrale hulpverlener van de GGD HvB focust op factoren die van invloed kunnen zijn op het overgewicht, zoals voeding, slapen en psychische uitdagingen.

Aanpak ziekteverzuim basisonderwijs

Door te achterhalen wat achterliggende oorzaken van langdurig of frequent ziekteverzuim zijn, kunnen we leerlingen beter begeleiden. Zo kunnen ze zo snel en goed mogelijk (weer) naar school. M@ZL is een wetenschappelijk onderbouwde methodiek, die landelijk gebruikt wordt om ziekteverzuim aan te pakken. Hierin werken scholen en jeugdartsen op gestandaardiseerde wijze samen met leerlingen en ouders om het verzuim terug te dringen. Indien nodig wordt dit in samenspraak met zorgverleners en de leerplichtambtenaar gedaan. In Oss werken geschoolde jeugdartsen met deze aanpak voor ziekteverzuimbegeleiding om zaken als leerachterstanden, schooluitval en het stil vallen van de ontwikkeling van jongeren te voorkomen.

Middelengebruik en groepsdruk

De gemeente Oss biedt basisscholen een combipakket van HALT en de GGD HvB aan. Het thema is middelengebruik en groepsdruk. HALT geeft een groepsles aan kinderen van groep 8 over groepsdruk, probleemoplossend vermogen en het maken van eigen keuzes. De GGD HvB verzorgt een week later een interactieve voorlichting aan de ouders hun kinderen. Hierbij wordt gesproken over de pubertijd, overgang naar de middelbare school en de verleiding van gebruik van alcohol en drugs. De kinderen geven een presentatie aan hun ouders over wat ze geleerd hebben tijdens de gastles van HALT. Hierdoor is de ouderopkomst vaak 100%.

Van Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst (JOGG) naar Oss op Gezond Gewicht (OGG)

De centrale doelstelling van het Osse Sportakkoord is om iedere Ossenaar uit te dagen meer te bewegen voor een gezond(er) leven. Via JOGG is de afgelopen jaren de focus gelegd op het creëren van bewustwording van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren. Basis hiervoor vormde de drie thema's "Oss beweegt gratis", "Oss snoept gezond" en "Oss drinkt water". Het SEC en de GGD HvB werken op deze thema's samen in projecten, zoals de gezonde school en gezonde sportverenigingen. Denk hierbij aan rookvrij-beleid, gezonde (sport)kantine, alcoholbeleid. Ambitie in 2021 is de verdere verbreding van het gedachtegoed van JOGG naar OGG. En de uitrol van minimaal vier thema-weken rondom Oss is Gezond.

ZOÖNOSE

DOEL

Voorkomen en aanpakken van zoönose.

Een zoönose is een infectieziekte waarbij mensen door dieren besmet worden.

ACTIVITEITEN

Beweegprogramma Q-koorts patiënten

Q-koortspatiënten hebben baat bij het volgen van een beweegprogramma. Het is waardevol en helpend om samen met lotgenoten te bewegen en grenzen te leren aanvoelen. Begeleiding door een fysiotherapeut met kennis van de ziekte is hierbij noodzakelijk. Gemeenten zijn in 2018 door Q-support verzocht om het beweegprogramma te vergoeden tot het moment dat het onderdeel uitmaakt van het basispakket van de zorgverzekeraars.

Q-support

Professionals en patiënten kunnen terugvallen op het krachtige netwerk van Q-support, waar kennis en deskundigheid beschikbaar is. De consulenten zijn opgeleid om zorgvragen van Q-koortspatiënten te beantwoorden. Afgesproken is dat consulenten van de gemeente Oss vragen kunnen stellen aan Q-support. En dat patiënten een professional van Q-support uit kunnen nodigen voor een keukentafelgesprek.

Corona-nazorg

Corona (Covid-19) is een zoönose waar we inmiddels een jaar intensief mee te maken hebben. Een kleine groep inwoners, die Corona heeft gehad, houdt - net als bij Q-koorts - nog lange tijd restklachten van dit virus. Q-support startte op verzoek van het ministerie van VWS een tweede lijn van dienstverlening met de naam C-support. Vanuit de gemeente is een netwerkoverleg gestart om verbindingen te leggen tussen de organisaties, die een rol kunnen spelen in de Corona-nazorg. Hieraan nemen huisartsen, fysiotherapeuten, de GGD HvB, C-support, Ons Welzijn en de gemeente deel. Er zijn al vele aandachtspunten opgepakt. Een voorbeeld is het starten van lotgenotencontactgroepen door Ons Welzijn. Dit overleg wordt in 2021 voortgezet.

GEZONDHEIDS-VERSCHILLEN VERKLEINEN

DOEL

Het verkleinen van gezondheids-verschillen.

Gezondheidsverschillen tussen hoger en lager opgeleiden dringen we zoveel mogelijk terug. Via het stimu-leringsprogramma GIDS ontvangt Oss landelijke subsidie tot en met2021 voor het realiseren van een doel-gerichte aanpak.

ACTIVITEITEN

Gezond in de Stad (GIDS)

De GGD HvB, BrabantZorg, het SEC, ONS Welzijn en de gemeente verkleinen sinds 2016 via diverse activiteiten de ge-zondheidsverschillen in kwetsbare wijken Ruwaard, Schadewijk en Centrum, Krinkelhoek en Mettegeupel. De behoeften en wensen van bewoners zijn leidend. Zij vormen de basis voor een aantal verschillende interventies, die de samenwer-kende partijen ondernemen. In 2021 zijn dit Vitaal Spreekuur, , Voel je Goed en E-sports (It's all-in the game).

Vitaal spreekuur

Het vitaal loket is een gratis inloopmoment, waarbij bewoners van de wijk vragen kunnen stellen. Zij krij-gen op een laagdrempelige manier toegang tot infor-matie, activiteitenaanbod, hulp en zorg. Het doel van het vitaal loket is om vanuit één gezamenlijke werkwij-ze naar buiten te treden en de samenwerking tussen professionals in de wijk, de 1elijns zorg en collectieve preventie-activiteiten te versterken.

E-sports (It's all-in the game)

Hoewel de verbinding tussen sporten en gamen voor velen ver te zoeken lijkt, komen beide werelden steeds dichter bij elkaar. Gamen wint wereldwijd steeds meer aan populariteit onder jongeren. Het SEC organiseert daarom twee showcases, in samenwer-king met House of E-sports uit Rotterdam en partners vanuit het Osse Sportakkoord. Dit om jongeren uit te dagen met (virtueel) bewegen en om te laten zien hoe je E-sports in kunt zetten voor maatschappelijke doel-einden, zoals sociale cohesie, educatie, cognitieve ontwikkeling, saamhorigheid en gezondheid.

Voel Je Goed

De GGD Hvb heeft in 2020 in samenwerking met Taalnetwerk Oss en Stichting Lezen en Schrijven het project 'Voel je Goed' opgestart. De GGD HvB neemt in deze samenwerking de rol aan van projectleider. Voel Je Goed is een – op Loket Gezond Leven aangeschreven 'goed onderbouwde' – cursus voor laaggeletterden. En mensen met een lage sociaal economische status, die gezonder willen leven. Er wordt vooral gericht op werving van mensen met lage gezondheidsvaardigheden en/of een slechtere gezondheid. Het is een cursus in eenvoudig taal, dus voor iedereen te begrijpen. Diëtisten worden geschoold om de deelnemers individuele begeleiding te geven door 20 lessen in 6 maanden.

GEZONDHEIDS-VERSCHILLEN VERKLEINEN

DOEL

Het verkleinen van gezondheids-verschillen.

We besteden volgens de pijlers van het actieprogramma Kansrijke Start extra aandacht aan zwangere vrouwen en jonge moeders, die extra ondersteuning kunnen gebruiken. Dit doen we met programma's als Centering Parenting/ Pregnancy, Stevig Ouderschap, Nu Niet Zwanger en met de lokale coalitie Kansrijke Start. De eerste 1000 dagen van een kind zijn namelijk cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd.

Ook Ossenaren met een migratie-achtergrond zijn een kwetsbare groep die extra gezondheidsvoorlichtingen krijgt. Tot slot wordt de gezond-heidsexpertise van de GGD HvB geborgd binnen de structuur van het sociaal domein.

Kansrijke start

Stevig ouderschap
Stevig ouderschap is een preventief ondersteuningsprogramma van de GGD HvB en omvat zes huisbezoeken voor gezinnen met een pasgeborene. Het doel is het voorkomen van opvoedings-problemen. Het wordt al sinds 2005 met succes ingezet in Oss. Gezinnen, die op basis van een vragenlijst herkend worden als een 'hoog risico-gezin', kunnen op vrijwillige basis deelnemen. Het streven is om alle gezinnen met een pasgeborene te bereiken en de interventie in te zetten als dat nodig is.

Nu Niet Zwanger
Nu Niet Zwanger is een regionaal pro-gramma. Hierbij helpen professionals kwetsbare (potentiële) ouders om de regie te nemen over hun kinderwens, hun seksualiteit en over anticonceptie. De GGD HvB schoolt professionals van ver-schillende organisaties om het gesprek hierover aan te gaan. En daar waar nodig anticonceptie aan te bieden. In 2020 is gestart met de uitrol van dit programma. Dit gaat in 2021 door.

Centering Parenting / Centering Pregnancy
Centering is een model voor verloskundi-gen- en jeugdgezondheidszorg, waarbij in plaats van één op één controles de zorg wordt aangeboden in een groep jonge moeders. Hiermee wordt de fysieke en mentale gezondheid van de moeders geborgd. De moeders hebben een sociaal netwerk en kunnen elkaar ondersteunen in het ouderschap. In Oss werken meerdere verloskundigenpraktijken met dit concept.

Coalitie Kansrijke Start
Als GIDS-gemeente maakt Oss in 2019 gebruik van het stimuleringsprogramma (2019-2021) voor de opstart van een lokale coalitie Kansrijke Start. Met landelijke ondersteuning vanuit Pharos werkt de co-alitie aan een stevige lokale samenwerking tussen professionals uit het medische en so-ciale domein rondom de eerste 1000 dagen van een kind in een kwetsbare situatie. De professionals stemmen af over casussen en goede informatieoverdracht. En zij zorgen ervoor dat binnen de keten de kennis, die verzameld wordt rondom gezinnen, niet verloren gaat.

GEZONDHEIDS-VERSCHILLEN VERKLEINEN

DOEL

Het verkleinen van gezondheids-verschillen.

Ossenaren met een migratie achter-grond zijn een kwetsbare groep die extra gezondheidsvoorlichting krijgt.

Gezondheidsvoorlichting

Voorlichting seksuele gezondheid

De GGD HvB neemt in samenwerking met SENSE deel aan de Regenboogstad-overleggen. Oss is vanaf 2012 een Regenboogstad en maakt zich sterk voor het verbeteren van sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van LHBTI's. Ook vanuit de Gezonde School is er extra aandacht voor seksualiteit tijdens de Week van de Lentekriebels. En worden ouderavonden en workshops aangeboden over thema's zoals gendergelijkheid of seksuele gezondheid. In 2021 krijgen scholen, die gebruik maakten van het ondersteunings-aanbod Gezonde Relaties & Seksualiteit van het Rijk, extra ondersteuning van de GGD HvB bij de implementatie van hun plannen.

Voorlichting voor migranten

In de Leren-Emanciperen-Focus-groepen krijgen dames met een niet-Westerse migratie-afkomst in tien dagdelen empowerment-les. Thema's zijn onder andere opvoeding, vrouwenrechten, leren, werken, gezondheid en tijd voor jezelf. Het doel is om vrouwen wegwijs te maken in Oss. Ze meer zelfvertrouwen te geven en ze stappen te laten zetten in zelfstandigheid. Zodat zij mee kunnen doen in de samenleving. De GGD HvB verzorgt de bijeenkomsten over gezondheidszorg, wonen en leven in Nederland. Ook binnen de participatieverklaringstrajecten, vanuit de wet inburgering, waarbij vluchtelingen en nieuwkomers verplicht worden om workshops te volgen, verzorgt de GGD HvB een workshop over 'Gezondheidszorg in Nederland.' Als er daarnaast behoefte ontstaat aan gezondheidsvoorlichting voor andere doelgroepen, kan de GGD HvB dit bieden.

GEZONDHEIDS-VERSCHILLEN VERKLEINEN

DOEL

Het verkleinen van gezondheids-verschillen.

De gezondheidsexpertise van de GGD Hart voor Brabant wordt geborgd binnen de structuur van het sociaal domein.

Gezondheidsexpertise binnen het Sociaal Domein

GGD-inzet in Centrum voor Jeugd en Gezin en Sociaal Team

Professionals van de GGD HvB zijn deelnemer van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook biedt de GGD HvB samen met het CJG interventies gericht op opvoeding en ontwikkeling, zoals (thema)bijeenkomsten en cursussen. Het CJG en BJG werken samen om de cursussen 12+ een hele klus?, Beter omgaan met je puber, Opvoeden & zo en Peuter in Zicht in 2021 aan te vullen met webinars. Zo is deelname op een laagdrempelige manier mogelijk en kan een grotere doelgroep worden bereikt.

GGD-inzet in bemoeizorgteam

Bemoeizorg richt zich op zorgwekkende 'zorgmijders'. Dit zijn inwoners met complexe problemen. Vaak is het een combinatie van psychiatrische-, lichamelijke-, psychosociale- en/of verslavingsproblemen. Het gaat om zeer kwetsbare inwoners, die zelf niet om hulp kunnen, willen of durven vragen. Ze raken geïsoleerd, verwaarlozen zichzelf en zorgen voor overlast in hun omgeving. Opdracht van Bemoeizorg is om zorgwekkende zorgmijders te motiveren tot en toe te leiden naar passende ondersteuning. De inzet van de GGD HvB in het team Bemoeizorg richt zich op gezondheidsproblemen, medische zorgen en/of vervuiling.

GGD-inzet: collectieve preventie de samenwerkwijze

Binnen de samenwerkwijze Oss sluit de GGD HvB aan bij de leersessies in de Ruwaard en in Schadewijk. Afhankelijk van wat de professionals nodig hebben, hoe ieder team leert en wat nodig is in de wijk, verschilt de invulling van de inzet. In de Schadewijk is de GGD HvB betrokken bij de werkgroep gelijke kansen voor kinderen' en de werkgroep over leefstijl en gezondheid bij de doelgroep. In de Ruwaard neemt de GGD HvB deel aan de preventiewerkgroep over onder andere collectieve preventie rondom leefstijl en gezondheid. En aan de werkgroep jongeren in de Ruwaard voor het verminderen en aanpakken van eenzaamheid en verbeteren van welbevinden onder jongeren. Tot slot werkt de GGD HvB samen met Novadic Kentron en Ons Huis van de Wijk aan preventie-activiteiten gericht op 55+'ers over alcoholgebruik.